Nomerai sum 10 mungu. Bүүl erenuudai proletaarinar, negedegtit.

Buriaad-Mongoloi ҮNEN

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi oblastnoi komitetiin ba BMASSR-ei СОК-ai үrilga gazeeta

Moskoom ba BMASSR-ei СОК-ai

№ 3 (2337)
1938 onoi
JANVAARIIIN
4
VTOORNIG

14-ai nilee үdrei ULAAN-ҮDE gorod, BMASSR

„Xoito poolius" staanca deere

Dekaabriiin 31-nei yderei 13 çaasta „Xoito poolius" ze uradxuul staanciin kordinaad iime baigaa: xoito şirotaagai 79 graadus 54 minuuta ba baruun dolgotaagai 7 graadus 17 minuuta.

Staanciin rajoondo—yrgelze yyle, saha jixeer orono. Temperatuura—miinys zurgaan graadus.

Xabarai tarilgada bolbşeviig johoor beledxexe

Xabarai tarilgada erximeer beledxexe jabadal—deede urgasa abxiin temesel bolno. tarilgada beledxelei xaluun yje tulaza jiree.

SSSR-ei Verxoovno Soveedai hungalta xadaa kolxoozniguudai politikon ba yiledberiiin edebxi xeşeelii yzegdeegyi deere yrgee. Kolxoozno tariaşad bolbol Leenin—Staalinai paartida bejee xizaargyi ygengi baihanaa elite demonstraacalba. Byxii soveed arad yngerhen hunguuliiin kampaaniiin xezeeş martagdaşagyi ydernyydte kolxoozno baiguulaltiin tuilai jixe ilaltanuudii xyxiyy bajaraar ba omog doriuunaar temdeglebe. Socialiis xydee azaxuin xeden zuun erximei erxim tyleelegşed Verxoovno Soveedai deputaaduud bolon hungagdaba.

1937 on soo manai sovxooz ba kolxoozuud gaixamşag jixe amzalta tuilaa. Byxii Soveed Sojuuz deere 7 miliaard pyyd xyrter tariaa xuriaaba. Iime urgasiin amzalta xadaa kolektiivno azalaar, pooli deerexi staxaanovtanai xydeleegeer, eneenei arda alag erieen gy, ali taharanxai baihan masiivuudii usadxahan deerehee, şine maşiina ba agronomiis teexnikeer bolon poolinuudaa hainaar eldehen deerehee şiidxegdehen baina. Gebeş, socialiizmai oronoi azalşad bolbol tuilahan ilaltadaa hanaagaa amardaggyi baina. 1938 onoi garaad baixada manai sovxoozuud, kolxoozuud ba MTS-yyd bolbol tuilahan amzaltanuudaa bexidxeze ba şine şine ilaltanuudaar azalaa arbidxaxanb egeel tyryyşiin gol zorilgo bolno. Xezeeş, jamarşji ysloovilin baihan sagta erxim deede urgasa abxiin xysed erxe baidai bidende baiguulagdaa.

Ynder deede urgasiin tylee temeselii şiidxe şe— xabarai sag dyteleze baina. Xabarai tarilgiin poliitikon udxa şanartai baihanb bygedede eli. Tereşelen, tarilgiin beledxelii bolbşeviig johoor emxidxexe jabadalai byxii xereg amzaltii şiidxexenb eli. Gebeş, mynee yjede olonxi gazarnuudaar yşee yzegdenegyi. Ynder urgasa abxiin tylee xoohon şaşaldaa xeze, biratai jyyme xedeggyi xytelberilegşed yseen bişe oldoxo baina. Xabarai tarilgiin yjede manai respyyblikiin poolinuud deere xeden zuun traaktornuud xydelmerilxe baina. Edenheenb zahabarida oroxo traaktornuud nelieed olon baixa.

Gebeş, manai Buriaad-Mongoloi respyyblike dotor xabarai tarilgada beledxexe jabadal jaaşagyi muu jabana. Yrehe xaalgiin plaan janvaariiin 1-nei medeegeer oroidoo 50 proc. dyyr gegdee.

BMASSR-ei Gaztarkoomda urdiin mete exi tarxigyi, xydelmeridenb erid sexe gurimgyi, aparaadiinb kolxoozuudhaa taharanxai baihan zandaa. Xabarai tarilgiin beledxelei xydee niutaguudta jamarşji jabaza baihanai tuxai operatiiv materiaal baixagyi. Yrehe xaalgiin jabasii tuxailza baidag gol dokymeentenb—svoodka bolno, xeterxedee enenş sag soogoo xyseldedeggyi baina.

Baha traaktorai zahabariiin tolaar abza yzebel byri muu baidaltai.

Traaktornuudii xysed zahabarilaza dyyrgexe bolzor tiime xolo bişe. Maartiin 1-de manai respyyblike dotor 427 traaktornuud zahagdahan baixa johotoi, eneenheenb 139 traaktornuud kapitaalbno zahabari garxa johotoi baina.

Baha zahabariiinb şanar ton xangaltagyi, niutaguudhaa orohon signaalnuudhaa medexede, zarim negen gazarnuudta gol bolxo şanaraa martazarxiood, plaanai, proceentiin xoinohoo orolsozo, zahabariiingaa şanarii dooşoluulhan jaoadal yzegdedeg uşarnuud bii. Zişeenb, Kabaanskiin MTS bolbol 9 traaktor zahabarilahan aad, muu şanartaigaar zahabarilahan deerehee daxin zahabarilxa bolhon baina. Ene metiin faaktnuud gansa ende bişe, myn busa MTS-yydeer toxiooldodog baina.

Respyyblike dotorxi traaktorno paarknuud geeşe sag bolzor dotoroo, erxim şanartaigaar zahagdahan baixa johotoi. Eneenei tylee MTS ei direektor byxen, zahabariiin xydelmerişen byxen temesexe johotoi. Ene zorilgii dyyrgexe xysed ysloovi bidende bii Gansal eneeniii zybeer emxidxeze, MTS-ei ba MTM-gei byxii xydelmeriii şine zorilgiin yndehe huuri deere tabiza, tus uçaastag xydelmeri deere ygtexe johotoi byxii xytelberiee xubilgan, daalgabaritai xydelmeriee sag bolzor dotoronb erxim şanartaigaar xangaxaar tabixa egeel şuxala zorilgo baina.

„Azaxuin xytelberilegşiin nere zerge xadaa manai ysloovido—nyxer Staalin xelene—ynder nere zerge bolno. Soveed ysloovida xytelberilegşe baixa geeşe—araduudai niydende jixe bajar ba naidalgii xariuulhan udxatai bolno".

Iime aguu jixe naidalgii gazarai tahagai xydelmerilegşed xariuulxiin tula byxii xysee gargaxa johotoi bolno

Partiijna organizaacanuud bolbol tarilgada amzaltatai beledxelgiin byxii xariuusalgii xysed dyyren bejedee abna, edenerii xydee azaxuiji xytelberilexehee xenş syleeleegyi, edener xadaa byxii dutuu dundanuudii oiriin sagaa usadxaza, gurbadugaar staalin tabanzilei tyryyşiin xabarta erxim hainaar beledxeiin ali byxii xemzee abxa ujalgatai.

Gadaadiin xeregii erxilxe aradai komisaar nyxer M. M. Litviinovoi ba Rymiiniiin gadaadiin xeregii erxilxe miniistr Istraati Miiçesky xojoroi xoorondoo abalsahan telegraamanuud

Gadaadiin xeregii erxilxe aradai komisaar nyxer Litviinovto Rymiiniiin gadaadiin xeregii erxilxe miniistr Istraati Miiçesky bolbol iime udxatai telegraama elbgeehen baina:

„Gadaadiin xeregii erxilxe ministeerstviin xytelberiii daaza abxataiga xamta, xyn tyreltenei aşa tuhada, bygede niitiin amagalan tybxiin baidalii xamagaalxiin ba xyndelxiin byxii ujalganuudta lolaalbno bejee ygengi baihan xadaa, tantai xani xydelxe bolxo argatai bolhondoo ton xangaltatai baihanaa tanda medyylxe xeregtei geze bi toolonom. Ene hain tyrelte zorilgii dyyrgelte bolgoxe xeregte tuhalsaxahaa taniii arsaxagyi beze geze bi naidanam.

Istraati Miiçesky".

Eneende xariuu bolgon nyxer M. M. Litviinov iime telegraama elbgeebe:

„Gadaadiin xeregii erxilxe ministeerstviin xytelberiii beje deeree daaza abhanaigaa tuxai ba byxeniitiin amagalan baidalai xeregte bejee ygengi baihanaa medyylheniiitnai bi ynetei deere toolonom Byxeniitiin amagalan baidalii xamagaalxa jabadalda zoriuulagdanan jamarş politikii minii praviitelbstviin demzexe ba halşaaxa baihandanb hezeglexegyiji bi taniii guinam.

Liitviinov."

Xitaddaxi dain baildaan

Centraalbna xitadta

Xanbkoy, 30. (TASS). Japoonoi seregyydei Xançzoy rajoondo (Çzeczian proviinciin stoliice) dobtolgonb zogsoogdoo Dekaabriiin 29-de xitadai seregyyd bolbol Anbxyei proviinciin zyyn urdaxi çaastiin şuxala strategiis pyynkt—Gyaande goorodii dyrbedexiee abhan baina. Xitadai seregyyd Taixyy nuurai baruun urdaxi erje teeşe dytelze jabana.

Dekaabriiin 30-ai ygleegyyr Xanbçzoyhaa baruun urda 30 kilomeetrei gazarta Fyjaan şadar baildaan bolhon baina. Fyjaaniii ydeşelen xitad sereg abahan baina. Xitaduudai tyryyşiin otriaaduud Çantaana (Xançzoyhaa zyyxeneer) xyrehen baina.

Şiczaçzyaanda (Beeipin-xanbkoysk tymer xargii) 60 taanknuud elbgeegdehen baina.

Xitadai medeeselei johoor, Syijyaanb proviincahaa japoon seregei şilzyylge ton genete exilhen baina. Hajaxan ene proviincede 30 mingahaa yseen bişe japoon seregyyd Ninsiaa teeşe şiglyylegdehen baina.

Urda Xitadta

Xanbkoy, 31. (TASS). Dekaabriiin 27-do japoonuud ezelen abhan Vangyyn oostrov (Makaodo oiroxon) deeree 200 xynyydtei desaant buulgaza byxezyylge todxozo exilhen baina. Kantoon şadarai Şiczian myrenei deelbte oostrovuud deere baihan japoon seregyyd tus oostrovto elbgeegdeze baina.

Japoon aviaaciin niidelge

Xanbkoy, 30. (TASS). Dekaabriiin 29-de japoonoi somoliooduud Stiaanb (Şanbsii proviinciin stoliice) deegyyr niidelge xehen baina. Tus goorodoi baruun talaar 40 hee dooşo bişe boombonuud xajagdahan baina. 20 gernyyd butasoxigdoo. Xitad seregyyd japoonoi samoliooduudii buudahan baina.

Dekaabriiin 30-ai ygleegyyr japoonoi bombordiroovşiguud Syiczoy (pykoysk tymer xargii xudar—Janczliinb) deere 20-hoo deeşe boombo xajahan baina. Nianbjyynb poort şadarai (Aczlansyy proviinciin zyyn xoito çaastb) tymer xargiin polotnoo butasoxigdoo.

Şanbdyyn proviinciin stoliice-Ceinaanihaa urda, Taiaanb goorodii japoonoi samoliooduud xojor yder soo sag yrgelze boombodohon baina.

Hyylşiin xojor ydernyydte 200 azahuugşad aluulhan baina. 500-aad şaxuu gernyyd butasoxigdoo. Goorod şadar baihan ton ynetei olon paa miatniguud butasoxigdohon baina. Seregei kryygei medeeselei johoor Taiaanb deere 700 haa yseen bişe boombonuud xajagdahan baina.

***

Xanbkoy, 31. (TASS). Lajaan deere seregei akadeemiiin ba aviaahurguuliiin rajoon şadar (Xenaanb proviince) 50-haa deeşe boombo japoonoi samoliooduud ysegelder xajahan baina. Handaralga jixe bişe.

Dekaabriiin 30-da 40 japoonoi samoliooduud Kantooniii boombodobo, 30 garan xynyyd aluulhan baina. Kantooniii bombordiroovkadalgada xabaadalsahan 18 samoliooduud goorod teeşe temyylze, 20 boombo goorodoi baruun çaastb deere xajahan baina Xojor misioneersk hurguulinuud ba xedexen gernyyd butasoxigdoo. Bişe 22 samoliooduud 50-haa yseen bişe boombo Kantoon-Kylynsk ba Kantoon-xanbkaysk tymer zam deere xajahan baina

Xanbkoy, 31. (TASS). Seregei kryygyydei medeeselei johoor, Xyçzoy ba Nanbsiin goorod (Taixyy nuurhaa urdaxana) japoon seregyydeer butasoxigdohon baina. Nanbsiinda gernyydei 80 proc. şataagdahan baina. Xyçzoydo (torgonoi yiledberiiin tomoxon ceentr) azahuugşadainb dyrbenei nege xubi yldehen baina. 300-aad şaxuu aluulhan xynyyd yilcehee tyygdehen baina.

***

Xanbkoy, 30. (TASS). Yxyy tuşaa Janczii myrenei zyyn erjede 1000 haa ylyy japoon moriaaguud buuhan baina.

Xoito Xitadta

Xanbkoy, 31. (TASS). Japoonoi komaandovani bolbol Şansii proviincedo dobtolgo beledxeze baina Ene proviinciin xoito çaastbda japoon seregyydei too 16 mingan xynyyd xyrter olon bolhon baina.

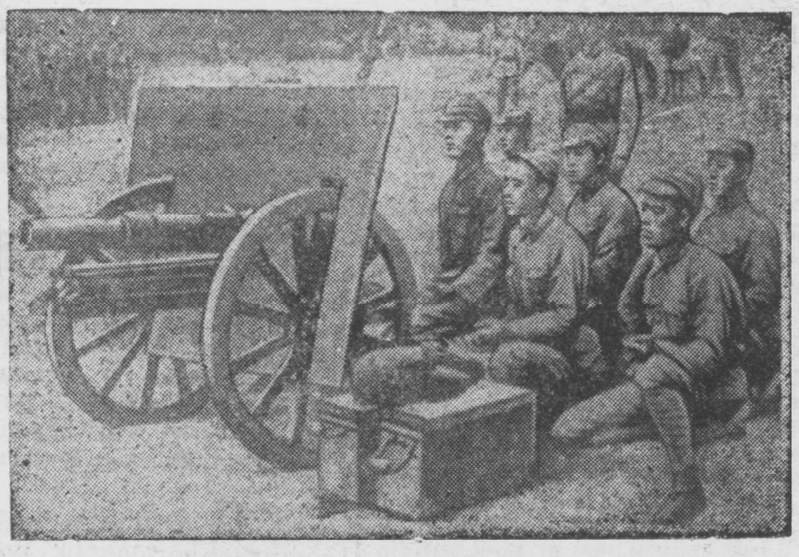

Xitaddaxi dain baildaan.
ZURAG DEERE: 8 daxi nacionaalbno-revoliycioonno xitad aarmiiin arteliriistnuud Şanbsii proviincede (Xoito xitad) froont deere baina. (Sojuuzfoto).

Xroonika

SSSR-ei Centraalbna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol nyxer P. A. Smirnoovto negedexi raangiin armeeisk komisaarai nere olgon batalba.

***

SSSR-ei Centraalbna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol nyxer L. Z. Meexliste xojordoxi raangiin armeeisk komisaarai nere olgon batalba.

***

SSSR-ei Centraalbna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol nyxer E. A. Şadeenkodo xojordoxi raangiin armeeisk komisaarai nere olgon batalba.

(TASS).

Ispaanidaxi froontnuud deere

(TASS-iin medeeselnyydeer)

Zyyn (argoonai) froont

Treyeeliiin froont deere yimyyleeşed bolbol dekaabriiin 29 de respyyblikiinxidii xojor dariza ataakalba. Faşiis seregyyd bolbol ede ataakanuudai torşo soo aviaaca ba taankii xereglebe. Yimyyleeşedei, aviaaciin xabaadalgatai arteleriis beledxel bolbol gurban çaashaa ylyy sag soo yrgelzelbe. Yimyyleeşedei dobtolhon gol objeekt gexede Piik de Sooro baigaa. Respyyblikiinxinei, pylimioodoor ba arteliieeraar buudahan bolbolniş, yimyyleeşed daxin ataakalba xa. Myn tere yjede Treyeelbhee zyyn teeşe Pioore şadar respyyblikiinxinei poziicii yimyyleeşenei seregyyd ataakalhan baina.

Respyyblikiinxid, yimyyleeşedii gederge suxariuulba. Respyyblikiinxid ene operaaciin yje soo faşiistnarai xojor taankii ezemden abba.

Faşiis somoliooduudai xeden eskadriilbnuud Treyeelb şadar respyyblikiinxinei poziicii boombodoxii ba pylimioodoor buudaxii hedebe. Respyyblikiin zeniitne batareihaa buudaza, faşiistnarai samoliooduud taraza arilba. Respyyblikiin samoliooduud bolbol faşiis aviaacii Saragoos xyrter yldehen baina. Nege baga xozomşog, faşiis samoliooduud Treyeeliiin rajoondo daxin yzegdebe. Tedener deegyyr niidxe zuuraa tiiliin dereevnyydei şadar, ilangajaa Kamareera, Sarioon ba Pyeebla de Valiveerde şadar tomo kaliibriin xeden boombonuudii xajaba.

Dekaabriiin 30-nai yder ispaaniiin oboroonliin minsteestviin medeesehenei johoor yimyyleeşed bolbol treyeelbdeei froont deere ton jixe xyse ba ugaa jixeşeg seregei materiaalii sugluulan asarba gene. Dekaabriiin 30-nai yder yimyyleeşedei xehen ataaka byxii froontnuud deegyyr delgerbe. Yimyyleeşedei dobtolgo, ilangajaa zyyn ba baruun flaang deere ton xysetei baigaa. Zyyn flaang deere respyyblikiinxinei şugam xubilaltagyi ylee. Yimyyleeşedei exilhen, agaarai xysetei boombodolgo bolbol dekaabriiin 30-da ygleegyyr erte Seero Goordiin şadar xojor ynderedxenyydii orxizo zaisaxii respyyblikiinxiniii baatai bolgobo.

Baruun flaang deere respyyblikiinxid xeden poziicanuudii aldaba. Gebeş haa, ene bolbol Treyeelb rajoondo baigaa respyyblikiinxinei gol şugamda haad tybeg tataxagyi baina.

Yimyyleeşed bolbol ugaa olon samoliooduud arteliieeri ba taankanuudii xereglebe. Ene operaaca sooguur agaarai xojor baildaanuud boloo.

Treyeelbde, respyyblikiinxid bolbol dekaabriiin 30-nai ygleenei 7 çaasta seminaariin bairada orozo, yimyyleeşedeer pleende abtahan 60 xynyydii syleelbe. Myn tere yderte ispaaniiin baankiin baira tebelegdebe. Ene teherelgeer yimyyleeşedii uhaar xangadag ton jixe vodoxraniilişa handargagdaba.

Respyyblikiinxinei Treyeelii dobtolxohoo xoişo yimyyleeşed gurban mingan xynyydee aluulhan ba zargaa minga garanaa şarxatuulhan baina.

Bolbtaani rajoondo baigaa respyyblikiinxinei azaglagşadii yimyyleeşedei 3 rootanuud Eskydaas dereevende dytelze jabana geze medeesebe. Respyyblikiinxinei arteleeri bolbol xyndeşeg geegdel uşaruulza, yimyyleeşedei ede çaastinuudii butasoxibo.

Centraalbna froont

Dekaabriin 30-nai ygleegyyr faşiistnarai samoliooduud Gvadalxaarhaa xoito zygte baihan Yiaanes rajoondoxi respyyblikiinxinei poziica deegyyr niidbe. Yder, mynleene seektorte faşiistnarai 18 samoliooduud yzegdeze, boombonuudii miin le xajaza xajaza oşobo.

Gvadalxaar froontiin eldeb seektornyydte respyyblikiinxinei azaglagşad byylei yderte yimyyleeşedei seregei nege bairahaa nygeede baira xyrter jabahiinb xaraba. Arteleerii oruudiaar xamagaalagdangi seregyyd bolbol Aragoonihoo Treyeelb teeşe jaaraltaigaar nyylgegdze baina.

***

Dekaabriiin 30 nai ygleegyyr faşiistnarai aviaaca Barseloonii ba Taragoonii dobtolbo. Rezylbtaadanb myneegyyr medegdenegyi.

Soveed Sojuuz dotor

56 rekoordnuud

Kramatoorsk, 29. (TASS). Ysegelder Ordzonikiidziin neremzete maşiina baiguulalgiin zavood deere 56 rekoordnuud baiguulagdaba. 213 staxaanovsanuud daalgabarinuudaa 200 ba yşee ylyytei proceent dyyrgehen bainad.

Byxesojuuzna xydee azaxuin viistavkada xaruulagdaxa eksponaaduud

Alma-Ata, 29, (TASS). Taban zuun kolxoozuud, 13 maşiina traaktorai staancanuud ba 230 hy tovaarai feermenyyd byxesojuuzna xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxa hanaatai baihan tuxaigaa medyylgenyydii oruulba.

Kokpetiinskiin rajoonoi „Ybarçii" geze kolxooz xadiin gurban jamaanuudii eksponaad bolgon viistavkada xaruulxii ilgaad baina. Tede jamaad bultadaa 75-75 kilograama tatana—viistavkada xabaadalsaxa erxe ygexe pokazaatelbhaa nege xaxad ylyy.

Martuukskiin rajoonoi „Zaveet Ilbjiça" geze kolxooz erxim hain ynieenyydee xaruulxa baina. „Lynaa" geze ynieen haalgaxa yje soogoo 6558 liitr hy ygehen baina.

19 milioonhoo ylyy ceentner saaxar

Dekaabriiin 25 da saaxarai zavooduud bolbol 3 hara soo xydelxe zuuraa 19112,5 mingan ceentner saaxar xebe. Ynger hen zilde ene bolzorto 1540 mingan ceentner saaxar xegdehen baigaa.

Partiijna huralgii ba agitacioonno xydelmeriii deede şatadanь tabixa

Hajaxan BK (b) Pliin Ulaan-Ydiin gorkoomdo paartorganizaatornuudai zybleen bolzo, tereen deere paartiiin urgasa ba partiijna huralga bolon agitacioonno xydelmeri tuxai xelsehen baina.

Ene zybleen deerehee xaraza yzexede, partiijna huralga ba agitacioonno xydelmeri bolbol yşee mynee xyrter deede şatadanь tabigdaagyi, muusa jabaza baihaniii xaruulna.

Hungaltiin yjede manai partiijna organizaacanuud bolbol oloniitede eeriingee nyleeji nelieed şangadxahan, partiijna bişenyydtei barisaagaa bexizyylhen ba arbidxahan, eeriingee avtoriteedii yşee deeşenь yrgehen ba şadabaritai talaantai agitaatornuudai şine kaadrnuudii debzeehen baina. Eneenee saaşadaa bexizyylen, agitacioonno xydelmeriii byri hainaar jabuulxa ba agitaatornuudai dunda hainaar xydelmeri jabuulagdaxa johotoi baigaa. Getele, dekaabriiin 12 hoo xoişo ene xydelmeri huladhan baina.

Hunguuliiin uçaastaguud bişe bairaa boliioo gebeş haa zygeer klyybyyd, ulaan bulanguud, gernyyd kvartiirnuud ylee jym, ede gazarnuudta azalşad baidag ba suglardag jym, ende bolşeviig ygenyydii sonosxii jixedee xysedeg, ede gazarnuudaar manai agitaatornuud ba propagandiistnar jabaza baixa johotoi geze byxii partiijna organizaacanuud yrgeneer oilgoxonь şuxala Hungaltiin yjede jamar uçaastaguud deegyyr agitaatornuud xydelmeriee hem, tedeeniii tendenь bexizyylxe ba jabaza baigaa poliitik i yzexe şudalxa kryzooguudai sisteemii tere şigeerenь jabuulxa, oloniitiin poliitikon xydelmeriiin amzaltii bexizyylxe gehen xyseltei partiijna organizaacanuudai iniciatiivii ali bolxoor demzexe ton şuxala.

Ilangajaa uhan zamai transport, şiiei zavood, milkombinaad deegyyr muusa jabana. Ene zybleen deere ilangajaa partiijna huralsalga tuxai xelseed baixadanь, goorod soo partiijna huralsalga deede şatadanь tabigdaagyi baihaniinь eli xaragdaba. Ene zybleen deere yge xelegşed bolbol, partiijna huralga ba agitacioonno xydelmeri tuxai gorkoomoi zyghee praktiis xytelberi ygexe jabadaliinь ton hula baihaniii temdeglee.

Mynee yjede xexe praktiis xydelmeri jyyn bolnob gexede, xehen byxiigee emxidxelgiin talaar bexizyylxe xereg bolno. Ene xadaa, tyryyşiin eelzeende —agitaatornuud ba propagandiis narii nariaar byridxexe ba şilen olxo, tedeeniii anxaraltaigaar şalgaza, tedenei xydelmeriiin xoinohoo partiijna organizaacanuudai zyghee xodo kontroolь xeze baixa jabadal bolno.

Jym. Cerenei.

Agitacioonno xydelmeriee saaşanь byxezyylxebdi

Dekaabriiin 29-ei yder xydee azalai komuniis hurguuliiin paartiiin eain organizaaciin suglaan bolzo, ene suglaan deere byxii stydeentnyyd -agitaatornuudanь baibad.

Tus suglaan deere SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin dyngyydei tuxai nyxer Şatiilov ton todorxoi doklaad xebe. Bidener bolbol Verxoovno Soveedai hungaltii xediiş amzaltataigaar yngergeeş haa, dutuu dunda zyiinyydeer olon baigaabdi, geze doklaad soogoo temdeglebe.

Gadana, bidenerei urda ton poliitikon udxa şanartai xydelmeri tabigdaad baina, jyyb gexede, RSFSR-ei, respyyblikiin, goorodoi ba niutaguudai azalşanai deputaadnarai soveedai hungaltada erximeer beledxexe jabadal egeel şuxala zorilgo baihiinь togton temdeglehen baina. Eneenei hyyleer agitaatornuud yge xelexedee Verxoovno Soveedai hungaltiin urda tee agitacioonno xydelmeriiin ton olon dutuu dunda zyiinyydtei jabuulagdaii temdegleze, saaşadaa agitacioonno xydelmeriee eeriingee uçaastaguudta amzaltataigaar jabuulza şadaxabdi geze xelebe. Tiin suglaan deere abtahan togtoomzo soo bişegdehenиinь xadaa, „Dekaabriiin 30 haa exilze agitaator byxen eer eeriingee uçaastaguudta garza, hungaliiin urda tee jabuulza baihan agitacioonno poliitikon xydelmeriee zaaxanş huladxangyi, saaşadaa ulam erşemteigeer jabuulxabdi."

Cedenei.

HAIXAN GEGŞIIN JOOLKO

Janvaariiin 1-de Ulaan-Ydiin pioneernyydei ordon soo haixan gedegiin joolko bolbo.

Joolkiin naada exilxehee byri urda, gerei doodo etaazda yxi xyyged eldeb naadaar naadza sengebe. Nege zaal soo voleiboolioor naadna, nygeedtenь—xyterelden xyrieelze xorovood naadna. Voleibool, zaalai nege xanahaa, nygeed xana oşozo soxiood, oizo busaxadaa, xyygedei tolgoi deegyyrş xyl dooguurş ymxiree. Xybyyd, basagad voleiboolii buiiaasaldan, kovioor debdeetei pool deegyyr oboroldon nosoldono, voleiboololgoo xolnohoo iişeeş tiişeeş gyildene. Enieeldene, xyxine.

Tiigeze baitaranь, xorovood bolzo baigaa zaal soo bajaniist—baabagai garmooni barinan orzo jireed, xyygedii daxuulza deede etaazda garaad joolkiin baigaa zaal soo orobo. Xyyged gurban joolkonuudii tolrozo zogsobo.

„Xybyyd, duugaa xuriaagtii! By şuujagtii! Mynee „sereori jaankii" taanCalajii. Zaa, belen bolzo bainagyt?" geed, pioonernyydei oroonoi transyyzelhee xeine. Belemdi, belemdi geed xyyged nege duugaar xariuusana.

„Zaa tiigebel exiljii, nege... xojor... gurba" gexetei zerge „serbrijaanka" taanca exilbe.

Jaagaaş gojo joolkonuud bei Jaagaaş sengelig geeşeb! Jamarş ajatai geeşeb daa!

Uta gonzogor zaalai dunda 3 joolko nubariidaad baina. Gojo haixanaar şimenen. Tedenei halaa myşertenь hanzuurga gojooltonuudii xaraxada, ezelengyi haixaşaaxaar. Deed morooz, kvyklenyyd, odonuud, jalagar tujaa tatahan bymbegenyyd, eldeo yngiin zize tuguud, an gyreelei dyrsenyyd, zimesnyyd...

Daxin daxin taanca, duunuud... Ulam ulam byri sengelig bolno. Bagaşuudai zyne şarainь bajarai temdegtei. Sengelig xyygedei taanca debxereigede, bajarai riitm duuldana. Bagaşuud jaaxadaa bajartai bainanaa, xende bajarlahanaa medened. Ene bajaraa delgeze, Exe oronoo magtaza, terenei geroi lioodçiguudii magtaza, komuniis paartiii. bagaşuudai egeel oiriin nyxer, araduudai voozdь nyxer Staaliniii magtan uran gojo ygenyydii xelened, duralmaar haixan duunuudii duulnad. Iime zargaltai baidalaigaa tylee, iime gojo joolkonuudaigaa tylee duratail inag Staalindaa bajar xyrgene, tereniii narixan xongioo xooloinuudaaraa magtaza duulna.

5 nahatai Viira xybyyn zaalai dunda garza „Dekaabriiin arban xojordoxi yderte" geze uran şyleg xelebe.

„ ... Zol zargalaa bidereebdi geze xelexebdi, zol zargalaa oloobdi geze xelexebdi, gazar delxein aguu jixe ynen—Staalin mandag"—geze xelexebdi"—geed dyyrgexedenь şuujama aliga taşalgan bolbo.

Tiigeze, ydeşe oroi boltor joolkiin sengelig naada yrgeizelbe.

D. Orongoojev.

Kaadrnuudii beledxexe jabadal—ton şuxala ba xariuusalgata xydelmeri

Zil jirexe byride manai oronoi xydee azalai maşiina baiguulaltiin zavooduud yrgede ze xydee azalai sloozno agregaaduud—traaktor ba kombaaina byri oloor gargadag bolzo, kolxoozuudai pooli deegyyr traaktor ba kombaainanuudai xynxinen duulaxanь byri olon bolbo.

Ene zilde manai respyyblike bolbol xeden zuun şine maşiina ba traaktornuudii abxanь. Ene maşiinanuudii zybeer ba dyyrendenь xereglexiin tylee maşiinajaa şudalhan kaadrnuud xeden zuugaaraa xeregtei bolno. Kaadrnuudii beledxexe jabadal bolbol ton şuxala ba xariuusalgata xydelmeri myn.

Gurbadugaar staalin tabanzilei tyryyşiin xabar manai respyyblikiin MTS-nuud 1134 traaktoriistnuudii ba 257 kombaainioornuudii beledxehen jirexe johotoi baina.

1938 onoi janvaariiin 2-oi medeegeer traktoriistnuudii beledxexe kyyrsenyydte oroidoo 750 xyn gy ali 67 proceent, kombaainioornuudai hurguulida miil 93 xyn hura za bainad.

Ene meteer saaşadaa yrgelzelxe boloo haa kaadrnuudii beledxexe xydelmeriiinь tahaldaxa damzaggyi. Zarim MTS-nuudai xytelberilegşed bolbol kaadr beledxexe jabadalii jyymende toolodoggyi ba sabotiirovalza baihan uşarnuud yzegdene.

Xerbee kaadr beledxexe xydelmeride oiriin yderuyydte erid xubilalta xeze kyyrsenyydee huragşadaar komplektovaalaagyi haa jirexe şine maşiinanuudtaa negeş traktoriistgyi baixa bolno. Jyyb gexede traktoriistnuudai kyyrse bolbol 4 5 hariin jym, tiigeed xabarai tarilga boltor nege xedii hara yleed baina.

Gazartariaalangai arkomaadai zaabarinuudii xediigeerenь abza baihan myrtee zarim MTS nuudai xytelberilegşed kaadr beledxexe jabadalda ton muugaar xandahan ba ajaar mynee boltor traktoriistnuudai kyyrse neegeegyi MTS-nuud bii baina. Zişeelxede, Kabaanskiin MTS-de 49 xyn traktoriistnuudai kyyrsede huraxa baihan aad, mynee oroidooş kyyrsenь neegdeegyi. Gadana, Biçyyrei Baga-Kynaliin ba Okiino-Kliyçeevskiin MTS-nuud bahal kyyrsejee neegeegyi baina

Iime baidal jyyn deerehee boloob gebel, negedxieer, hurgaxa mexaaniguud ba hurgagşanargyi baigaa, xojordoxioor, MTS-nuudai eehedeinь hanalaa tabiaagyi deerehee bolhon baina.

Gazartariaalangai arkoom kyyrsenyydii hurgagşanaraar—mexaaniguudaar xangaxa jabadalda bahal hanalaa baga tabina. Oroidoo hajaxanai MTS-te mexaaniguudii elьgeeze exilee.

Gadana, MTS-nuud bolbol kyrsaantnuudaa hain bairaar xangaagyi ba bişe bişe xeregtei ysloovinuudii bii bolgonogyi. Eneen deerehee bolzo kyrsaantnuudiinь yzehen materaalaa muu şudalna. Ajaar mynee boltor Gaztarkoom xadaa kniigenyyd ba bişe kyyrsenyydte xeregtei xeregselnyydii zaxiza abaadyi baina.

Kombainioornuudii beledxexe jabadal byril muu jabaza baina. Eneenei urda tee manai respyyblike bolbol xojor kombainioornuudii beledxexe hurguulitai baigaa. Negeniinь Selengede, nygeedenь Alairai aimagta, tiigeed Alairainь hurguuli manai respyyblikiin medelhee garhan baina. Tiixedee nege kombainioornuudai hurguulitai ylehen bainabdi.

Gazartariaalangai arkomaad bolbol 1938 ondo yşee nege şine kombainioornuudai hurguuli neexe gehen baigaa. Ynen deerenь xelebel enenь xelen deereel dyyreze, negeş praktikii xydelmeri jabuulagdaagyi. Mynee boltor ene hurguulijaa xaanaş neexejee Gaztarkoom medenegyi.

Ene zilde 257 kombainioornuudii beledxe baihan aad, mynee Selengiin hurguulida miil 93 xyn huraza baina. Gadana eneexen 93 xyn soohoonь oroidoo 9 xyniinь exenernyyd, emegteişyydei traaktorno brigaada bii bolgoxo jabadalii toonogyi. Zişeelxede Egetiin MTS-da 30 xyn huradag aad, tereneinь 3 exener, Kyrbiiin MTS-da negeş exenergyi, Tynxenei MTS-da oroidoo 2 exener, Ivalgiin MTS- da 58 xyn huraza baidag aad, tereneinь miil 4 exener.

Ene toonuud deerehee xaraad yzexede exenernyydei brigaada bii bolgoxo jabadalda xaişa xereg ba xeregseelgyi MTS-nuudai xytelberilegşedei xandahaniinь eli bolno.

Uşar iimehee traktoriistnuudai kyyrsenyydii tyryy staxanovşan — emegteişyydhee komplektovaalxa ton şuxala bolno.

„Maşiinanuud ba traaktornuudii xereglexe jabadalda erid xubilalta xeel haa, gazaraa eldexe jabadalii haizaruulaal haa—bidener eehediingee produuktiin too xojor, gurba daxin deeşelyylxebdi"—geze araduudai voozdь nyxer Staalin xelehen baina.

Uşar iimehee kaadrnuudii beledxexe jabadal ton şuxala ba xariuusalgata xydelmeri bolno.

C. Oçiirov.

XOROLOGŞODII XARIUUSALGADA XABAADUULXA

Malazal deere bolhon xorololgotoi temesexe temesel jabuulagdaza baibaşhaa, manai respyyblikiin zarim aimaguudaar, kolxoozuudaar ba feermenyydeer, mynee xyrter poliitikon heremziinь doro baihanii ba bişe bişe hula gazarnuudii xeregelze, nacionaliistnuudai ba bişe eldeb daisadai şaaranuud yleed buzagai xorololgiin xydelmeri jabuulhaar baina.

Zişeelxede, Zediin aimagai Gegeetiin somonoi Leeninei neremzete kolxoozoi feermiin tugalai bairiin pool doro brycellooz ba xamuu ybeşenyydeer ybedehen malai argal şibxeer şigelehen baihanii, Gazartariaalangai Arkomaadai „Agrotexznaaniiin" instryykter nyx. Bybeejev olohon baina. Saaşanь nyx. Bybeejevai şalgaad yzexedenь ene xoroto jabuulganuud vetfeelşer Nikolaajevai zaabariaar xegdehen baiba.

Ene bolbol zoriuuta xoroto zorilgoor xeze baihan gexehee bişe ondoo ygegyi. Malai bairii ybeşeneer xaldaagyiş malai argal şibxeer şigelexe jabadal bolbol agrotexniis johondo ton taaraxagyi xarşa zyli baihaniii Nikolaajev medeegyi bişe, xarin ene uşarii hain medeze baigaad, zoriuuta ene feermede malai xaldabarita yoeşii xeden zilnyydte tahalduulxagyi geze baihanь oilgostoi. Gadana, tugalnuud byreg olonoor ene ybeşeer xaldaza yxexe baigaa.

„Agrotexznaaniiin" brigaadiin texnoryyk nyx. Badarxaanovai şalgaza yzexedenь iime jyyme ynexeer bolhon baigaa. Myn ene somonoi Staalinai neremzete, Kiirovai neremzete kolxoozuudaar iime xoroto jabuulganuudii xeze baihanainь faaktnuudii nyx. Badarxaanov eliryylee.

Baha Gegeetiin somonoi kolxoozuudaar xorololgiin xydelmerinyyd vetfeelьşer Nikolaajevai ba vraaç Dyydnikovai zaabarinuudaar jabuulagdadag baiba. Ede xehen xydelmerinyydheenь xaraad yzexede gansaxanş eneegeer dyyree bişe, xarin xorololgiin jabuulgii yrgelzelyylze baihaniinь eli baina.

Iimehee, Zediin aimagai prokuroor ede xorologşo daisad Nikolaajev ba Dyydnikov gegşedte, xeze baihan „jabuulalganuudiinь" hainaar şalgaza yzeed, xariuusalgada xabaauulxa johotoi.

Privoolьnev.

Socialiis ymsede buzagaigaar xandagşad xariuusaxa johotoi

BMASSR-ei niutagai azyiledberiiin Arkomaadai tipograafi bolbol xamta 4 „Lenotiip"geze yseg xolbon şudxadag ton sloozno, ton yne sen jixetei agregaaduudtai jym.

Iime agregaaduudii manai Soveed orondo byteedeg bolhoor tiime yninei bişe, iime agregaadnuud yşee xomor baihanь eli.

Ede agregaaduud, BK (b) Pliin CK ai manai Buriaad Mongol respyyblikede, ilangajaa manai sojol kylьtyyrii deeşelyylxe xeregte onso anxaralaa tabidag deereheenь tyryyşiin eelzeende manai respyyblikede ygtehen baixa.

Iime şuxala agregaaduudii tus tipograafi jamaraar xeregleneb gexede, arai geze 50 proceentiinь gexe gy ali xojoriinь xereglexedeeş myn xysed bişe xereglene. Xereglegdedeggyi uşaranь xadaa azal xydelmeriiin ygei deerehee bişe, xarin, kaadrnuudii beledxedeggyi baihan deereheenь bolno. Tus maşiinanuudtanь Moskvaahaa „zaxiza" asaruulagdahan xynyyd xydelmeriildeg baina. Ede xydelmerişediinь mynee doogovoroigoo bolzorii xyseegeed busaxa geze baina.

Mynee tus agregaaduudta jamarşji anxaral tabigdadaggyi, xarin, şoroi toohondo daragdaza ba zibe zonxodo ediyylze xebtene. Ede agregaaduudta xydelmeriixe specialiistnuudii „beledxeheer"xeden zil boloo. Mynee bolxodo xarin negeş specialiistii beledxehen jymegyi. Agregaaduud asaragdahan saghaa xoişo azalgyi xebtene.

Tipograafiiin direektornuud Neetak ba Jegoorov gegşedei bodoloor xadaa şine zilhee, şine hain kaadrnuudii beledxexe xebertei baidag. Xeden zilhee xoişo kaadrnuudii beledxeze şadaagyi, edenerei ene johooroo baixada kaadrnuud xaanahaa bii bolxo jym.

Ede agregaaduudii zybeer xereglexe ba şadabaritai hain kaadrnuudii beledxexe xemzee zoxixo gazarhaa abxa xeregtei.

Xydelmerişedei negen.

Centraalьna gazeetanuudhaa

680 avtomobiilь

Xaarьkovai moziin kolxoozuud ene zilde aşaanai 680 avtomobiilь abba. Eneenhee gadana, 8,690 velosipeedyydii abhan baina. („Izveesti")

„M-I" avtomaşiinanuud şagnalda

PEERMь. Staalinai neremzete oordento zavoodai ceexiin inzeneernyyd ba xytelberilegşed 22 „M-I" avtomaşiinanuudii şagnal abba. Ene maşiinanuudii zaluu inzeneer Ponomareenko, ceexiin naçaalьnig Kriidov ba busad abba. Avtomaşiinanuudanь şagnagdagşadta ygtenxei. („Komsomoo Praavda")

Uraalmaş zavoodai xydelmerişedei amaralta

SVERDLOOVSK. Yder byri uraalmaaşiin xydelmrişed ba tedeenei bylener sanatoornuud ba amaraltiin gernyydte amaraza baina. Ene zilde uraalmaş zavoodai xydelmerişedei ba tedeenei xyygedei amaraltada ba emnelgede 832 mingan tyxerig gargagdahan baina. Kriim ba Kavkaazai erje şadar 108 xydelmerişen argaluulhan baina. 257 xyn niutagdaxi sanatoorinuudta, 1.766 xyn amaraltiin gernyydte, 200 xyyged sanatoorinuudta ba 540 xyyged pioneernyydei laagerьnuudta amarhan baina („Praavda").

RESPYYBLIKE DOTOR

Kolxoozuudta 5000000 tyxerig zeeli ygebe

Buriaad-Mongol respyyblikiin kolxoozuudta xydee azaxuin baankahaa zeeli ygexe jabadal zil jirexe byri jixeer urgaa. 1933 ondo 1000000 tyxerig ygtehen baibal, 1937 ondo 5000000 tyxerig zeeli ygtehen baina.

Kolxoozuudai xuaagdaxagyi foondo jixeer urgaa

Respyyblikiin kolxoozuudai xydelxegyi foondo jixeer urgaza baina. 1935 ondo 3 miloon garan tyxerig xydee azaxuin baankada oruulagdahan baigaa. 1937 ondo 8 milioon tyxerig bolzo, 1935 onoixido oroxodoo 5 milioon şaxam jixe boloo.

„Mitaliist" geze arteelь neegdebe

Hajaxan Ulaan-Yde goorodto „Mnogopromsojuuzai" sisteemeer „Mitaliist" geze şine arteelь neegdebe. Ene arteelь bolbol gansaxan cegaan zonhoo byrideze togtohon baina. Arteelь bolbol eldeb togoo, şanaga g m. habanuudii byteen gargaza baina.

ELDEB UŞARAL

1937 onoi dekaabriiin 27-oi yderei 4 çaasta Ulaan-Ydiin oorxool naimaan deere Tarbagatain rajoonoi Nilzne-Ziremei selьsoveedai „Kraasno-Partizaan" geze kolxoozoi geşyyd Kalaaşnikov D N., Mokroov T. A gegşed arxiiin hogtuugaar grazdaniiin Petroov Ivaan Petrooviç gegşii xutagaar xadxaza, terenei bejede 7 daxin şarxa oruulza alhan baina.

Kalaaşnikov ba Mokroov gegşed barigdaza, tedenei xeregiinь myrdegdeze baina.

* * *

Myn dekaabriiin 27-do Burmontoorgiin dereektoroi orologşo Byriiilov Peetr Feoodoroviç gegşe (paartiiin geşyyn) Ulaan-Ydiin centraalьna polekliinikede arxiiin hogtuugaar orozo, niitiin zuram emdehen baina. Byriiilovta paartiiin liiinieer xemzee abxiin tula paartiiinь organizaacada xeregiinь ygtee.

Xariuusalgata redaaktoril tyr orologşo C. NIMIIN.

KINOO TEAATARNUUDTA

Kinoo „Erdem"	*Kinoo „Progrees"*
Dariiiko	Duralal ba duraa gutal

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел — 5-07.

MASSR-ei Azyiledberiiin Arkomaadai tipograafi

Ypelgiaviiit 1294